

ΕΡΩΤΗΣΗ
προς τον
ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Θέμα: Αρχαίος Ναός στα Περιβόλια Φιγαλείας.

Στη θέση «Διάσελο» του χωριού Περιβόλια - Φιγαλείας-Ολυμπίας (γενέτειρας του ερωτώντος) σχεδόν εντός του οικισμού, από τον γνωστό Αμερικανό Ελληνιστή αρχαιολόγο Fr. Cooper εντοπίσθηκε κατά το έτος 1970-71 αρχαίος ναός, μάλλον δωρικού ρυθμού, όπως εφαίνετο από τα λείψανα επιφανείας.

Ο ναός αυτός κρίθηκε με την σχετική ανακοίνωση του Fr. Cooper ευθύς εξ αρχής ότι ανήκε και υπήγετο στο λατρευτικό σύστημα της extra muros Φιγαλείας. Πιθανότατα να ήταν παρόδιος ναός στον ιερό δρόμο (μήκους περίπου 10 χιλιομέτρων) από την Φιγαλεία προς τον Ναό του Επικούρειου Απόλλωνα. Και σύμφωνα με την ερμηνευτική υποδήλωση ενός πέτρινου υδραγωγείου, φυσικής ροής, επίγειου, μήκους 2 χιλιομέτρων, που σώζεται σε αρίστη κατάσταση, εκεί, στον αρχαίο ναό πιθανόν να ετελούντο Ασκληπιάδειες τελετές και πράξεις εξαγνισμού από τους και υπέρ των πεζοπορούντων προσκυνητών του Ναού του Επικούρειου Απόλλωνα. Συνεπώς, η αξία του ναού στο Διάσελο Περιβολίων Φιγαλείας είναι μεγάλη και πρόδηλη.

Τα τελευταία 5-6 χρόνια (2003-2009) πραγματοποιήθηκαν από την Ζ' Εφορεία Αρχαιοτήτων (Ολυμπίας) σοβαρές εργασίες, καθαρισμού του χώρου και ανασκαφών για την αποκάλυψη του μεγαλύτερου μέρους του ναού καθώς και καταγραφής και ταξινόμησης των σπαργάνων-μελών του. Οι ανασκαφικές εργασίες διεκόπησαν κατά τη διάρκεια του έτους 2010. Εννοείται, ότι δεν πρέπει να συνεχιστεί αυτή η απραξία. Η απαιτούμενη δαπάνη για την ολοκλήρωση των ανασκαφών δεν είναι μεγάλη. Και ως

προς τον χρόνο, εάν αξιοποιηθεί όλος ο ωφέλιμος χρόνος του 2011 (από Απρίλιο μέχρι Οκτώβριο), εντός του τρέχοντος έτους μπορεί κάλλιστα να έχει ολοκληρωθεί το έργο της ανασκαφής και ανάδειξης του ναού. Και στη συνέχεια θα μπορούμε και θα πρέπει να προχωρήσουμε στη μελέτη αναστήλωσης του ναού.

Σημειώνουμε, εν κατακλείδι, ότι η ίδια η «μητέρα πόλις» του Ναού του Επικούρειου Απόλλωνα και του ναού στο «Διάσελο» των Περιβολίων, αποτελεί κατά πάσαν βεβαιότητα έναν πολύτιμο, πλήν θαμμένο, και ως εκ τούτου αναξιοποίητο πολιτιστικό πλούτο. Η ανάδειξη του τείχους της Φιγαλείας του αρτιότερα σωζομένου τείχους της αρχαιότητας (μήκους περίπου 4 χλμ.), της περίφημης Κρήνης της Φιγαλείας που ρέει συνεχώς εδώ και 2.500 χρόνια, του σταδίου, του θεάτρου, των ανακτόρων της Ακρόπολης και των πολλών ιερών της πόλεως, δεδομένου ότι η αρχαία Φιγαλεία υπήρξε σημαντικό κοσμικο-θρησκευτικό κέντρο της Αρκαδίας και της Πελοποννήσου ευρύτερα, μετά την Αρχαία Ολυμπία, πρέπει να λάβει την αρμόζουσα σειρά της μεταξύ των προτεραιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Μια ομάδα Ιαπώνων επιστημόνων έχει ήδη από το 2010 επιληφθεί (με την ηθική παρότρυνση και συμπαράσταση του ερωτώντος), με δικά της έξοδα, κατόπιν σχετικής αδείας των αρμοδίων υπηρεσιών (Ζ' Εφορείας και ΚΑΣ) στην χαρτογράφηση και καταγραφή των ευρημάτων επιφανείας και στην ανίχνευση με σύγχρονα μέσα προηγμένης τεχνολογίας των υπό την επιφάνεια θαμμένων μνημείων και θησαυρών.

Όλοι οι ασχοληθέντες με το θέμα Φιγαλείας - Ναού του Επικούρειου Απόλλωνα, ειδικοί επιστήμονες, από τον Ορλάνδο, τον Κουρουνιώτη, τον Ρωμαίο, τον Καββαδία, τον Γιαλούρη, τον Fr. Cooper, μέχρι όλους τους σύγχρονους Εφόρους της Ζ' Εφορείας, διαπιστώνουν την ύπαρξη της φυσικής, πολιτισμικής και ιστορικής ενότητας μεταξύ της Φιγαλείας εντός και εκτός των τειχών και του Ναού του Επικούρειου Απόλλωνα στις Βάσσες. Τα πιο χαρακτηριστικά σημεία αναφοράς αυτής της ενότητας εν συνόψει είναι τα εξής:

- α) Η αρχαία Φιγαλεία με τα ευρήματα της εντός των τειχών (*intra muros*), με κυριότερο τον ναό της Αθηνάς εις θέσιν «Κορδομπούλι» και την αρχαία Κρήνη.
- β) Τα ταφικά μνημεία, συληθέντα δυστυχώς, σε διάταξη παρόδιου νεκροταφείου, δυτικά της αρχαίας πόλεως.

γ) Το τείχος.(περιμέτρου 4 χιλιομέτρων)

δ) Ο ναός στο «Διάσελο» των Περιβολίων.

ε) Ο ιερός δρόμος από τη Φιγαλεία στον Ναό του Επικούρειου Απόλλωνα.

στ)Το υδραγωγείο, το φέρον ύδωρ-αγίασμα στον ναό του «Διάσελου»

ζ) Άλλα μνημεία extra muros, ίχνη επιφανείας των οποίων ευρίσκονται πλησίον του ναού στο «Διάσελο».

η) Ο ναός του Επικούρειου Απόλλωνα στις Βάσσες, το μέγα επιστέγασμα.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ

Ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Παύλος Γερουλάνος:

- 1.Πώς βλέπει την επιστημονική και πολιτιστική δράση και «επένδυση» της αναδείξεως της εν λόγω ενότητας των Φιγαλικών αρχαιοτήτων συνολικά;
2. Τι σκέφτεται να πράξει ειδικότερα για τη συνέχιση της ανασκαφής και ανάδειξης του ναού στο «Διάσελο» των Περιβολίων Φιγαλείας, και μάλιστα με τον προγραμματισμό του 2011;

Αθήνα, 12 Ιανουαρίου 2011

Ο Ερωτών Βουλευτής

Βύρων Γ. Πολύδωρας

ΝΔ-Β' Αθηνών